

1 Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2 Kopija:

3 Lietuvos mokyklų vadovų asociacijai

4 Nacionalinei švietimo agentūrai

5 **REZOLIUCIJA DĖL SVEIKATOS, LYTIŠKUMO UGDYMO BEI RENGIMO ŠEIMAI**
6 **PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO**

7 2022 m. sausio 29 d. Nr.

8 Vilnius

9 Lietuvos moksleivių sąjunga (toliau – LMS) – vienintelė Lietuvos moksleivių interesams
10 atstovaujanti bei mokinių savivaldas vienijanti organizacija – savo veiklą vykdanči 37 šalies
11 savivaldybėse, kuriose veikiančios padaliniai vienija beveik 600 mokinių savivaldų – reaguodama į
12 mokyklų bendruomenių narių – mokinių, mokytojų ir administracijos darbuotojų – asmeninius
13 kreipimusis, **ragina Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją (toliau – Ministeriją) imtis veiksmų**
14 **dėl sveikatos, lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos (toliau – Programa)**
15 **įgyvendinimo ugdymo įstaigose.**

16 Lietuvos moksleivių sąjunga, prisimindama Geros mokyklos koncepcijos principą, jog
17 gyvenimą mokykloje apibūdina ir mokinių savijauta (būti priimtam, gerbiamam, saugiam, džiaugtis
18 buvimu mokykloje ir laikyti jį prasmingu)¹, skatina Ministeriją užtikrinti kokybiškesnę Programos
19 įgyvendinimą ir siekti reikšmingų mokinių savijautos pokyčių šiais būdais:

- 20 1. **Užtikrinti, kad mokytojų kompetencijos žmogaus teisių, lytiškumo ugdymo,**
21 **tolerancijos, įvairovės temomis būtų profesionalios ir atitiktų mokinių interesus.**
22 Mokytojų kompetencijos ir nuostatos yra labai svarbus faktorius, siekiant kokybiškai išdėstyti

---

¹ ŠMSM, Geros mokyklos koncepcija. Prieiga per internetą:
<https://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Geros%20mokyklos%20koncepcija.pdf>

23 Programa nurodytas temas, todėl manome, kad mokytojai turi būti profesionaliai rengiami
24 šviesti Programoje įvardintomis temomis bei turėtų galimybę savo kvalifikaciją ir žinias kelti
25 visos darbo švietimo įstaigoje karjeros metu. Iš valstybės biudžeto skiriamas finansavimas
26 mokykloms audituojamu laikotarpiu išaugo apie 20 proc., tačiau kokybės gerinimui
27 (pedagogų kvalifikacijos tobulinimui ir mokymo priemonėms) skiriama lėšų dalis nuo 2017
28 m. sumažėjo 13 proc. ir 2019 m. bendrose mokymo lėšose sudarė tik 1,9 proc.² Pagal švietimo
29 įstatymo 23.5 straipsnį, pedagoginiai darbuotojai ne rečiau kaip kartą per ketverius metus
30 privalo tobulinti kvalifikaciją mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje.
31 Manome, kad tokia laiko trukmė yra per didelė, nes adaptuotis prie kintančios aplinkos reikia
32 greičiau ir sistemingiau. Taip pat svarbu į mokytojų kompetencijų ugdymą įtraukti ir
33 nevyriausybinės organizacijas, taip užtikrinant kokybiškesnę pedagogų paruošimą.

34 **2. Parengti metodinę medžiagą pedagogams, susijusią su sveikatos puoselėjimu, lytiškumo**
35 **ugdymu ir rengimu šeimai bei užtikrinti kryptingą parengtos medžiagos sklaidą.**

36 Lytiškumo ugdymas yra dalis sveikos ir saugios asmenybės ugdymo, todėl labai svarbu, kad
37 pateikiama medžiaga vadovautųsi lyčių lygybės, nediskriminavimo principais, atsižvelgti į
38 jaunų žmonių poreikius, vadovautis gerosiomis užsienio patirtimis. Pavyzdžiui, Olandija yra
39 viena pažangiausių šalių, kalbant apie lytiškumo ugdymą šalies mokyklose: 2019 m.
40 duomenimis, Olandijoje, tūkstančiui 15-19 metų moterų teko vidutiniškai 4 gimusieji
41 (Lietuvoje – 10, ES vidurkis – 9)³. Tuo metu Lietuva ir toliau pirmauja pagal smurto lyties
42 pagrindu skaičius, nors sveikų ir lygiaverčių santykių kūrimas ir puoselėjimas - viena kertinių
43 temų lytiškumo ugdyme. Kadangi pagrindinis paauglių informacijos ir įgūdžių šaltinis, susijęs
44 su saugesniais ir lygiaverčiais santykiais, savęs priėmimu, stereotipų mažinimu, patyčių bei
45 smurto lyties pagrindu mažinimu, savo tapatybės bei seksualinės orientacijos supratimu ir

---

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės veiklos auditas „Ar pokyčiai švietime lemia geresnius mokinių pasiekimus“ prieiga per internetą, žr. čia: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Product/23933/ar-pokyciai-svietime-lemia-geresnius-mokiniu-pasiekimus>

³ Jungtinių Tautų sekretoriato Ekonomikos ir socialinių reikalų departamento gyventojų skyrius, „World Population Prospects: The 2019 Revision“. Prieiga per internetą: <https://population.un.org/wpp/>

46 priėmimu, lytiniais santykiais bei komunikacija apie lytinius santykius yra mokyklos
47 lytiškumo ugdymo programa, galima teigti, kad tokios programos, kaip „Long Live Love“ ar
48 Programa atlieka pagrindinį vaidmenį paauglių seksualiniame gyvenime.⁴ Skatiname
49 Ministeriją siekti Olandijos ir kitų užsienio šalių moksleiviams ir mokytojams skirtų
50 metodinių medžiagų prieinamumo ir kokybės.

51 **3. Atlikti išorinį Programos kokybės vertinimą.**

52 Lietuvos moksleivių sąjungos prezidentė

Karolina Pralgauskytė

---

⁴ Douglas Kirby (2002) The impact of schools and school programs upon adolescent sexual behavior, Journal of Sex Research, 39:1, 27-33, DOI: 10.1080/00224490209552116. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1080/00224490209552116>